

Előfizetési díj.

Vidkekre postán vagy helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órá helyben	1 „
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadtunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttérli cikkekek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsin-vár 7. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjazatnak.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET“

politikai és közgazd. napilap

1874 évi folyamára.

„KELET“ előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadtunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálok.

A „KELET“ kiadóhivatala.

A középtanodai törvényjavaslat.

I.

Budapest, május 9.

(M. A.) A képviselőház osztályai jelenleg a gymnasiumok és középtanodák rendezéséről szóló igen nagy fontosságú törvényjavaslat tárgyalásával foglalkoznak. Megérdemli e törvényjavaslat, melynek elfogadása s életbe lépése meggyőződésünk szerint jelentékeny lendületet van hivatva hazai tanügyünknek adni, hogy élénk figyelemmel kísérjük a kiválóbb módosításokat, melyek az osztályok többsége által elfogadtatván, valószínűleg annak idején a képviselőház részéről sem fognak elejtetni. A kérdéses módosítások anyanyal inkább megérdemlik e figyelmet, mert nemcsak tanügyi szempontból foglalnak magukban valódi javításokat, de részben azon aggodalmak elenyésztesítésére is alkalmasak, melyek szerint az államhatalomnak e törvényjavaslatban kijelölt széles felügyeleti jogköre sérelmes beavat-

A

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Salvadora.

Utijegyzetek egy orvos naplójából.

Elbeszéli: Wels A.

IX.

(Vége.)

Nekem is többször jutott eszembe Juannita és előttem sem tetszék valószínűlennék az, mit el Suecco mondott a szegény gyermekről, hogy t. i. nem volt közönyös irántam, visszaemlékezve némely körülményekre. Arczom elborult arra, a mire el Suecco czélt, gondolni sem lehet, s elhatározám magamban, hogy mindjárt első találkozásunk alkalmával kimutatom érthetően, miként nem akarok benne semminemű reményt kelteni.

E közben közeledtünk lakásom felé, s el Suecco oly kiáltást hallata, mely csalódásig utánzá a vészmadár hangját.

— Ez jel don Salustianonak, hogy őnt feltaláltam és hozom, — szóla, — s csakugyan, kevéssel ezután láttam az új marquist kilépni a házból.

Előmbé sietett, s oly hévvel és bensőséggel zárt keblére, hogy egészen meglepett; mert tulajdonképpen rövid ismeretségünk meglehetősen felületes jellegű volt.

— Tehát viszont látjuk egymást újra! — szóla, — oh miért nem volt önnek bizalma hozzám; mennyi fájdalomtól kimélt volna meg mindnyájunkat!

Önök is halvány szenvedő kinézése van... de tekintsen reám... én a sir szélén állok!

— Menjünk be, — szólék, mélyen meghatva, — jöjjön, öntsük ki egymás keblébe fájdalmunkat; mert ön sem volt közönyös az iránt, ki nekem élttem boldogsága volt.

E szavak után gyöngéden bévonlam a mar-

kozást képezte a felekezetek törvényes önkormányzati jogaiba.

Mindjárt a törvényjavaslatnak — a tanügyi bizottság szövegezése szerinti — 3-ik §-ában elfogadott az osztályok többsége egy módosítványt, mely szerint határozottan és világosan kifejeztetnek, hogy a közalapítványokból fenntartott, illetőleg szerzetes rendek által kezelt középtanodák „eddiggi jellegök sérelme nélkül“ hagyatnak továbbra is a minister felügyelete alatt s szervezendők az állami tanintézetekkel egyenlően. E szövegezés megnyugtathatja azokat, kik tartottak tőle, hogy a törvény nem egészen világos, eredeti szövegezése praedjudicialni fog e tanintézetek állami vagy felekezeti jellege elhatározásának; hogy azok egyszerűen államiakká declaraltatnak, mielőtt a képviselőház a közalapok s alapítványok jogi természetének megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése alapján, tehát a tényközlmények teljes ismeretével határozhatott volna e kérdésben.

A 4-ik §-ban kihagyta az osztályok többsége a gymnasium rendes tantárgyainak sorából a görög nyelvet, erre nézve a ministeri szövegezés eredeti álláspontját fogadván el, mely szerint a görögnyelv csak oly tanulók számára taníttatik, kik előadására magokat önként beiratják, az ily tanulóknak, ha egyébként is kellő előmenetelt tanusítanak, jutalomdíjak s ösztöndíj adományozásánál egyenlő minősítvány mellett mások fölött elsőbbség adatván.

A görög nyelvnek facultativ tantárggyá tételénél az egyes osztályokat egyfelől azon tapasztalás vezérle, hogy tanítása gymnasiumainkban semmi eredményt nem mutat fel, sőt — mint Csengery Antal igen helyesen megjegyzé — még a jelesb tanulóknál is akkor áll be a hanyagság, midőn először szoríttatnak a görög nyelv tanulására; másfelől azon körülmény, hogy nem rendelkezünk elegendő számban oly alkalmas tanerőkkel, melyek jobb tanrendszert mellett is kilitást nyújthatnának a görögnek kötelezett tantárgy minőségben való sikeresebb előadhatására.

A királyhágotuli (illetőleg inneni) részek képviselői által kiküldött albizottság jelentése.

(Folytatás.)

Brassó és Fogaras vidéke azon municipiumok közé tartozik, melyek sokkal jelentéktelenebbek, mint-

quist a házba, melynek küszöbén ott állt el Suecco, s mellette elmenvén, fülembé sugá:

— Aztán ne feledje ön Juannitát! benn van a szobában.

Kinyitottam az ajtót, s láttam mint térdel az asturiai nő egy kis feszület előtt, arcát kezére hajtva... úgy látszik imádkozik.

Néhány perczig vártunk az ajtóban s aztán beléptünk, én a leány felé közelítve gyengén megérintettem vállát.

— Juannita, — szólék, — isten hozott leánykám! Nem válaszolt, de összeborzadt egész teste.

— Juannita, kelj fel gyermekek — szólék, — miközben csendesen felemeltem őt a földről és...

Ekkor... ekkor csak egyszerre forogni kezdett velem az egész ház; ekkor azon borzasztó meggyőződésre kelle ébrednem, hogy megőrültem... fülem zúgott, szemem káprázni kezdett. Erőszakosan rántottam fel Juannitát a földről... oh istenem, teljesen örült valék... nem őt láttam, egyetlen vonása sem úgy tűnt fel arcának mint a Juannitáé; csak meghalt kedvesemet láttam benne... egy örült rögeszme azt akará elhíttetni velem, hogy Salvadorát tartom karjaim között.

Visszatértörödtam, el akartam bocsátani karjaimból s nem birtam.

— Tehát nem szeretsz többé? egyetlen kedvesem? — kérdé a leány. —

Ekkor merőben elsötétült lelkemben, ez Salvadora hangja volt! szívzakgató kiáltást hallaték, félni kezdtem... azt hittem kísértet jelent meg előttem fényes délen, ekkor magához ölelt a jelenség s ajkai enyémét érinték.

— Élek! — kiáltá, — élek s örökre a tiéd vagyok! Ez már igen sok volt nekem, ájultan rogytam le.

A legnagyobb talány az ember lelkének saját erejének titka. Érezni ily felindulást, átmenni egy ily borzasztó megrázkodtatáson, s aránylag rövid tartamu leveretés után ismét ér erővel, tiszta elmével idülni fel rögtön, ez az mi előttem valahányszor utánna gondolhattam, a legmegfejthetlenebb talányok egyike maradt!

sem Erdély ezen részében mai alakjukban külön és önállólag fenn lennének tarthatók. Ugyanez áll Szeben székére s a többi Királyföldi székekre nézve is. Miután külön nem tarthatók fenn, mert drágává teszi a lakosságra nézve az administratiót, s lehetlenné az önkormányzat létesítését, az albizottság azon szempontból indulván ki, hogy az önkormányzat legalább a többi törvényhatóságok által élvezett mértékéig létesíthetessék Erdély ezen területein is;

hogy a lakosság a közigazgatás szükségleteinek fedezése czimén szerfelett meg ne terheltessék; s hogy a királyföldi hatóságok, melyek egy és ugyanazon politiai fejlődésen mentek át, lehetőleg egymáshoz csatoltassanak: czélszerűnek tartja, hogy Brassó vidéke, Segesvár, Kőhalom, Nagysink székek és Fogarasvidék nagyobb része Felső-Fehérmegyének ezen területek közt szétszort részeivel együtt „Brassó-megye“ név alatt önálló törvényhatósággá; továbbá Szeben, Szászsebes, Szerdahely, Medgyes, Újgyházszekek, Fogarasvidék másik kisebb részével és Felső-Fehérmegye illető darabjaival együtt egy második megyémé alakíttassanak „Szeben megye“ név alatt. Mindkét törvényhatóságnak azon városban lenne székhelye, melyről elnevezettek.

Az önkormányzati és közigazgatási érdekek, a területi és nemzetiségi viszonyok ezen beosztást teljesen indokolják.

E szerint Háromszék területe körülbelül 65 □ mértföld,

lakossága 100,000 lélek,
adóképessége 260,000 frt.

Brassó-megye
területe körülbelül 80 □ mtfld,
lakossága 180 ezer lélek,
adóképessége 400,000 frt.

Szeben-megye
területe körülbelül 105 □ mtfld.
lakossága 270 ezer lélek
adóképessége 670,000 frt.

A fentebbiek alapján az albizottság a királyhágonnenni részekben tíz megye alakítását tartja szükségesnek, nevezetesen,

Hunyad-megye
Alsó-Fehér-megye
Kolosz Torda-megye
Szolnok-Doboka-megye
Régen-megye
Küküllő-Maros-megye
Udvarhely-Csíkszék
Háromszék

Ébredő pillantásom kedvesem szeretett, angyali arcán pihent meg.

— Te élsz, valóban élsz! — kiálték, — még képtelennek érezve magam más eszmefogalomra.

Salvadora ömében felkiáltott, s karjaiba zárt.

— Igen kedvesem, én élek és szeretlek téged, s többé soha el nem hagylak, — szóla élénken kedves egyetlenem, kit oly soká halottként sirattam, s kit a mennyei végzet visszaadott nekem újból!

— Lassan emelkedtem fel, kezdtem érteni, hogy ő is halottnak vél engem s azt hitte, hogy a hullámok közt lettem síromat.

— Légy oly szives el Suecco, — szóla most don Salustiano, — kísérj el a vendéglőig, hol kocinkat hagytuk; ki kell vennem valamit bőrdömbömből.

Bensőleg köszönetet mondtam neki ezért; magunkban lehattunk Salvadorával.

Boldogan ültünk a pamlagon egymás kezét tartva, — egymás tekintetében elmerülve, — képtelenek egy szó kiejtésére, hallgatva, meghatottan! Elsimítam haját homlokáról, keresve a helyet, hol azon embertelen golyója behatolt.

— Ah! — kiálték végre, — az isten csodát mivelt; hogyan gyögyulhattál ki kedvesem a borzasztó sebből s a szikláról való lezuhanás rázkódásából?

— De hát el Suecco nem világosított fel téged? — kérdé Salvadora bámulva.

— El Suecco hazudott nekem, azt mondván, hogy te meghaltál; de hisz nem látom fejedet a seb helyét, melyről ő nekem szólt.

— Dehát kedves egyetlenem, te még most sem tudod, hogy nem én valék az, kit a Szt.-Inez sziklaüregében megöltek?

— Hogyan... mit beszélsz?

— Hogy Juannita volt az a jólék, kivel éppen ruhát változtattunk, hogy hozzád siessek, midőn a marquis — kinek Pepe Lopez s többi czinkos társai, köztük don Marcos orvos elárulták tervünket — egészen váratlanul visszatért a házhöz. Juannita hírtelen észrevétlenül távozott, hogy téged mindenről tudósítson, hogy azt is elmondja neked, miszerint én beszélttem don Salustianoval, — neki mindent

Brassó-megye
Szeben-megye

Az albizottság ezek után a törvényhatóságij oggal fölruházott városokra ment át.

A mi mindenekelőtt Brassót és Nagy-Szebent illeti, az albizottság azt hiszi, hogy czélszerűbb ezen városokat, mint önálló törvényhatóságokat elejteni és az illető megyékkel egyesíteni.

Ezen javaslatot a Királyföld sajtóságos viszonyai indokolják. Ott ugyanis nem fejlődött ki azon birtokos osztály, mely a megyék egyes községeiben szétszórta lakik, értelmes, tekintélyes, a közügyek iránt élénken érdeklődik s az önkormányzatban s a municipalis ügyekben döntő szerepet visz. Az értelmesebb és vagyonosabb osztály a Királyföldön a városokban összpontosult s itt a városok lakossága képezi tulajdonképpen azon elemet, mely azt a közérdek szempontjából áldásosan fejlesztheti. Ha ezen városok s kivált a királyföldi értelmiségnek és vagyonnak két gyupontja Brassó és Szeben, önálló városi törvényhatóságok gyaóánt továbbra is meghagyatnak: a megyében való tevékenységtől elesnek, mert azt ismét megengedni még kivételkép sem lehet, a mi fenn áll még ma a Királyföldön, hogy t. i. a városi polgár határozzon a városi ügyekben és határozzon a szék ügyeiben is, de a szék polgárának nincs joga a városi ügyekbe avatkozni. Az albizottság tehát azt hiszi, hogy az önkormányzat érdekében szükséges a szász városok értelmes és vagyonos polgársága előtt megnyitni a megyei önkormányzat sorompóit, annál is inkább, mert az albizottság javaslatai alapján oly megyék kerekítettének ki ezen vidéken is, melyek lehetővé teszik az önkormányzatot. Ha tehát ezt lehetővé tettük, oly előnyről is kell gondoskodnunk, mely az önkormányzat színvonalán áll, s mely azzal élni, de nem csak visszaélni képes.

Hogy saját vagyoni ügyekre nézve ezen városok a belügyminister ur által a II-od rendű városok számára javasolt önállást élvezhessék, erre vonatkozólag az albizottság nem lát semmi nehézséget.

Egyébiránt ezen, valamint a többi királyföldi városokra vonatkozó részletesebb intézkedések azon törvényjavaslat körébe vágnak, mely a királyföldi viszonyok szabályozása tárgyához lesz előterjesztendő s melynek előterjesztését a belügyminister ur kilitásba helyezte.

A mi a többi városokat illeti, az albizottság általában megjegyzi, hogy tekintetbe véve a városok azon kiváló fontosságát, melylyel Erdélyben bírnak,

bevallottam — és ő ígéretet tett, mint legközelebbi rokonom, fellépni érdekemben s javamra mindent megtenni.

De hát minderről semmit se mondott ő nekéd kedvesem? Néhány szolga észrevette, midőn távozott s mivel az én ruháimba volt öltözve, azt hitték, én szöktem meg, jelentették ezt a marquisnak, ki embereivel a városba rohant, a balancellot lefoglaltatta s azzal személyesen sietett a sziklaüreg felé!

Én nem értem, hogyan találhatott még ott tétted, mert Juannitának előttük ott kellett volna lennie, de bizonynyal a rossz út és sötétség késleltették lépteit.

Szótlan öleltem keblemre jegyesemet.

— Boosás meg a fájdalomkért, miket nekéd okoztam, — susogám végre, alig hallhatóan.

* * *

Nem sok van még hátra, mi feljegyzésre méltó volna e naplóban; boldog embereknek nincs története.

Salvadora nőmmé lett s Németország egyik főbb városában telepedtünk le, hol orvosi hivatásom gyakorlata által igen kényelmes állást biztosítottam számunkra.

Nóm a del Espejo marquis czim és javadalmak birtokába jutott, mert minden orvoslás és gondos ápolás daczára csak kevés ideig sikerült a nemes keblű don Salustianot még életben megtartanunk.

Asturiai birtokunkon egy felügyelőt tartunk, ki azt ritka hűséggel kezeli.

Tám nem lesz érdektelen az olvasó előtt, ha elmondom, hogy e felügyelő, ki nóm jószágait oly hűséggel kezeli, nem más, mint ki Asturiában mindenki csak „el Suecco“ néven ismer.

A marquisnő szerencsétlen halálesete felelősségre merült a don Marcos nem kis megnyugtatóására, kinek a szoros vizsgálatiügy hiszem nem nagy előnyére vált volna.

Néhány hóval ezelőtt egy gyermekkel — egy bájos kis leánnyal — is megajándékozott az ég. Csupán csak ez hiányzott volt eddigi boldogságunkból!

— Mi nevet adjunk e kis angyalnak? ké-

az örvendő fejlődésnek induló tekintélyesebb városok önállását fen kívánja tartani, nevezetesen Kolozsvár, Marosvásárhely, Szamosujvár és Gyulafehérvár továbbá is mint önálló sz. kir. városok lennének főtartandók; a két első népes, tekintélyes, nagyobb központot képező város, Szamosujvár élénk kereskedő és iparos város, rendes és pontos közigazgatást tart fen polgárainak minden megterhelése nélkül, Gyulafehérvár pedig szintén népesebb, élénk fejlődésnek induló város.

A többi városok közül az illető megyékbe lennének olvasztandók, de vagyoni ügyeikre nézve mint II-od rendű városok közvetlenül a belügyministerium alatt állnának: Abrudbánya, Erzsébetváros, Fogaras, Kézdivásárhely, Kolozs, Sepsiszentgyörgy, Székelyudvarhely, Vizakna.

Egyszerűen a megyékbe lenne bekebelezendő: Bereczk, Csikszék, Hátszeg, Ilyefalva, Oláhfalva, Szék, Vajdahunyad.

Az albizottság a fentebbiekben megfellelt azon feladatnak, melynek megoldására kiküldetett s megfellelt az előbe adott kérdésekre.

Végül még azon óhajának ad kifejezést, hogy a szerfelett nagy járásk kikerekítése lehetőleg kerültesse, mert valamint a nagy megyék Erdély sajátságos természeti viszonyainál fogva csak nehezen a kázigazgatást, úgy a nagy kiterjedésű járásk is megakadályozná az illető lakosság és járási tisztviselők közt a közlekedésnek azon gyorsaságát és közvetlenséget, mely egy a kormányra nézve rendeletheik gyors végrehajtása, valamint a lakosságra nézve sérelmeinek és ügyes bajos dolgainak gyors és helyes elintézhethetése szempontjából annyira kívánatos.

Budapest, május. 3. 1874.

Lukács Béla s. k.,
az albizottság előadója.

A kolozsvári gyermek-kert társulat választmányának évi jelentése.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Az utjabban keletkezett közérdekű vállalatok közül napjainkban csak kevésnek jutott azon szerencse, hogy az elmúlt év válságos pénzügyi bonyodalmai után nem csak főállással, hanem gyarapodással is dicsekedhessék. Annál nagyobb a mi örömrünk, hogy ma a mélyen tisztelt közgyűléshez intézett jelentésünkben mindenekelőtt jelenthetjük azon tényt, hogy vállalatunk, melynek létesítésére társulatunk tagjai szövetkeztek, az 1872-ik évi március 30-án megtartott első közgyűlésünk határozatai értelmében nem csak létre jött és főáll, hanem a kedvezőtlen viszonyok dacára, egy évi főállása alatt lényegesen gyarapodott is.

Áll a kolozsvári belvárosi gyermekkert és elemi iskola, melynek létesítésével a m. évi közgyűlés megbízott; áll és virágzik, gyarapodik, erősbül és tökélebbül beleleltében ép úgy, mint vagyoni állapotában; áll és hirdeti, hogy a nevelés ügyét becsülni képes egyének szövetsége még oly időkben is képes egy új csarnokot emelni a nevelés számára, a mely időben még a jelentékeny anyagi haszonnal kecsegtető vállalatoktól is elfordul a közfigyelem; áll és hirdeti, hogy városunk közönsége jól tudja mit kell a nevelésügyének emelése érdekében tenni, mert nem csak a közoktatás, hanem a kellő alapot nyújtó köz-

dém forrón szeretett nőtől, minek kereszteljük őt?

Salvadora keblemre hajtja fejét s fájdalmas mosolyal tekintve fel hozzám, susogó: Juannitának!

A hullák elégetéséről.

(Folytatás.)

Megjegyzésre méltó a bronz- és kőkorszakbeli sírok közötti különbség; szintegy a sír alakja, valamint a csontváz fekvése is. A kőkorszakban a halottak lakai megfelelnek az élők lakhelyeinek. A meghalt számára oly házat rendeztek be, mint amilyen életében volt neki, lett legyen kőház, gödör vagy talán épen az a ház, melyben életében lakott a mint ez az eszkimónál, vagy Brasiáliában a tapujáknál előfordul; vagy pedig olyat, melyben már rokonai, vagy elődei nyugvának. Ebben a halott egyenesen állt, és a tulvilági életre számára fegyvereket, eszközöket, ék- és élelmi-szereket téve nek melléje.

Fájdalom! ezek nagy részben el vannak rombolva, és kincsásók által összerutitva. A kapott ült helyzetben a halottak egyenkint, vagy többen, egész kor és rangkülönbség nélkül vannak, többnyire felhuzott térdeiken a fal mellett guggolva mint a vadak szoktak ülni; néha felállított kőlapokon, vagy senyvedt deszkáiktól elválnak s mégis baljokban kőhárd, mellettük ivó-edény. Közelségben csak gyermek hullák vannak kinyújtózta. Ritkán fordulnak elő kinyújtott térdű csontvázak, vagy kőpadokon, avagy tölgysekeken ülék.

A trogloditák is guggoló helyzetben tétetnek a sírba, a mint ezt Diodor az baethiopoikról mondja Franciaországban is találak Antiquae mellett egy mammothbarlangban guggoló csontvázakat, szintegy mesterséges barlangokban is: névszerint Siciliában e a Palazzolo mellett Dorierinál. Végre találunk éféléket földlyukakban is, melyek csak szűkűn vannak kőlapokkal kirakva és hasonlólag megfelelnek a földalati lakoknak. Ezek közül némelyek Meklen-

nevelés eszközésének módjéért is gondoskodik; áll és hirdeti, hogy elfoglalni készülünk azon helyet, mely minket Európá művelt népei sorában megillet, mert a közművelődés eszközésére irányuló törekvéseink körében ime felkaroltunk egy termékeny nevelési eszmét a kisdetek czélszerű foglalkoztatásának s ez által bennünk az alkotástvágy és tudvágy kitejtésének magasatos eszméjét s nem csak fölkaroltuk, hanem ezen eszmenek valósítására házáukban több helyütt s itt igénytelen városunkban is oly intézetet emeltünk, minőt a nevelési eszmék iránt oly annyira fogékony nagy és mivelt Németország gazdag városaiban is csak keveset találhatni.

Ezekben kívántuk kifejezni tisztelt közgyűlés jelenlétünk ama főtárgyát, hogy t. i. a m. évi első közgyűlés bennünk helyezett bizalmának megfelelni törekedvén, létrehoztuk ezen intézetet, melynek létesülése céljából társulatunk alakult, létrehoztuk s annak fontartása, fölvirágoztatása és gyarapítása érdekében, első közgyűlésünk megtartása után csakhamar bekövetkezett nehéz idők dacára is megtettünk mindent, a mit tennünk lehet, s a midőn ekként átalánosságban jelentjük azt, hogy az első közgyűlésünk határozatai fogantatosítottak, társulatunk kitűzött czélja megvalósított; legyen szabad részletesen is felsorolnunk ama lényegesebb intézkedéseket, melyeket az intézet létrehozása, működésének sikere és társulatunk pénzügyi helyzetének emelése érdekében életbeleptetni fűdvönsnek tartottunk.

Társulatunknak az 1873. évi március 30-án tartott alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályait megerősítés végett nyomban a közgyűlés után fölterjesztettük a nméit. belügyminister urhoz, a válszul érkezett 22,640. 1873. sz. a. minisiteri leirat azonban az alapszabályok szövegén kicsi módosítást kívánt, nevezetesen a „résztvény“ elnevezés helyett „résztjegy“ elnevezést, a „résztvényes“ helyett pedig „résztjegy tulajdonost“ kívánt beigtatni, valamint fölvetetni kívánta, hogy a társulat alapszabályainak megváltoztatása, valamint fölslzásk esetén a társulat vagyonának mire fordítása iránt hozandó közgyűlési határozatok fogantatosítás előtt a m. kir. belügyministeriumhoz fölterjesztendők. A választmány látva, hogy a kívánt módosítások s illetőleg kiegészítés csak is az alakításra vonatkozik s az alapszabályok lényegét legkevésbé sem érintik, e tárgy miatt rendkívüli közgyűlést egybehívni, vagy az alapszabályok megerősítését hosszú időre elodázni szükségesnek nem vélte, hanem a tek. közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében az alapszabályok érintett kifejezéseit a leirat szerint „résztjegy“ és „résztjegy-tulajdonos“ nevekkel fölcsereelve, az alapszabályok módosítása és fölslzásk esetén a társulat vagyonának mire fordítására vonatkozó észrevételnek megfelelőleg az alapszabályokat egy új ponttal megtoldva, azokat megerősítés végett újból fölterjesztettük, minek folytán alapszabályaink m. évi augusztus 27-én 35,995. sz. a. a. nméit. belügyministeri ur által láttamoztattak. Van szerencsénk ezen alapszabályokat 1. alatt ide utalva tisztelettel bemutatni.

A választmány azonban nem várta tétlenül az alapszabályok megerősítését, hanem az alakuló közgyűlés után azonnal teendőihez látott, hogy az intézetet mielőbb megnyitva a közhasználatnak átadhassa.

M. évi april 1-én tartott első ülésében a közgyűlés által jóváhagyott telekvásárt végleg megkötve a belmagyarutczai 38. sz. a. Szentkirályi-féle házat és telket, mint a társulat tulajdonát birtoká-

burban és a Rajna mellett ismerhetők fel, a hol a rajnai Hessenben Hinkelsteindál Monsheim mellett a tágas hulla-mező igen nevezetes.

A csontvázak guggolásának legtermészetesebb s legegyszerűbb magyarázata, minthogy efféle más világgrészekben is előfordul, úgy látszik az, hogy a halott itt az ő házában ép úgy tovább él, mint élt a régiiben. Másféle magyarázat a halott egy bizonyos helyzetét úgy tolmácsolja, mintha őt ép az anyja takarná be.

Egész másképp vannak berendezve a bronz korszak sírjai, melyek elégetés nélküli hullákat tartalmaznak. Itt a csontvázak szabályszerűleg ki vannak nyújtózta, és csak nagy ritkán fordul elő egy-egy ült helyzetben levő hulla. Erre érdekes példát talált Bangnál, Jüttlandban, Thisted, a hol ugyanis egy égetett tűzkövekkel fedett alju kőháza egy ült csontvázat és a mellett bronzkorszaki fegyverdarabokat foglalt magában; és azon kívül a ládához szorosán odarakodva, egy megiehetős ép bronz kard feküvék. A bronz korszakbeli sírok berendezése koránt sem oly egyszerű, mint a kőkorszakiaké.

Ezeket eddig a kökor műveinek tekinték s az azokban néha-néha előforduló bronztot arra magyarázták, hogy az talán egy későbbi periodusban csuszott oda, a mi a különböző körülményeket tekintve épen nem lehetetlen. Minden kőházba hamvedreket tettek, miután az előbbieket kiürítették s a hullákat földdel betöltötték. A csontvázak fölé is ástak el hamvedreket, sőt még a kőházat körítő halomban is és pedig sajátos alakú kőládákban. A kincsásók is, hihetőleg valamely kőház kikutatása alkalmával, veszhettek el és hagyhattak hátra egyes, más oldalra gyűjtött tárgyakat. Végre úgy látszik, hogy a többeszőrs bronz és másféle értékes tárgyakat az utóvilág azon hős áldozat- és tiszteletjelének tartja, a kinek a halom szentelve vala, és a kiről a monda azt mondja: e halomban van eltemetve. A földréteg gyakori lerokadásánál aztán efféle tárgyak könnyen hullhatnak be s temetköztek el a kövek között.

Vége köv.)

ba vette s intézkedett az iránt is, hogy ezen ingatlan birtokra a tulajdonjog telekkönyvileg bekebeleztesse. Ugyanezen ülésben bizottság küldetett ki az épületen szükséges módosítások és átalakítások eszközöltetésére; ugyanezzel az intézet igazgató-tanítójává Szabó Endre megválasztatván, hogy az intézet minden tekintetben megfeleljen az igényeknek, megválasztott igazgatót azon szándékát, hogy a német-honi nevezetesebb gyermekkeretek megtekintése céljából utazást teend, a választmány 150 frtnyi utiköltség megszavazásával segítette.

(Folytatás köv.)

Kivonat

a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara april 28-án tartott közgyűlése jegyzőkönyvéből:

1. Bartal György ur ő nmiga tudatván a kamarával, hogy ő Felsége kinevezése következtében a kereskedelmi ministerium vezetését átvette, a gyűlés ő nagyméltóságához üdvözlő feliratot intézett, a melyben szolgálatkésztségét felajánlv, a minister ur szíves gyámolítását kérte.

2. A m. keresk. ministerium azon okból, mert a kamara törvény 6. §. alapján őt évre szóló választások ideje lejár, a kamara tagjainak újból leendő választása, illetőleg a kamara újjászervezése érdekében szükséges intézkedéseket elrendelte s a kamarát fészolította, hogy a kerületében lakó választó-képes kereskedők és iparosok névjegyzékét szolgáltatassa át az illető politikai hatóságoknak, a melyek a további teendőkre nézve a szükséges utasítást már megkapták. — A kamara jelentést tett a magyar ministeriumnak, hogy a rendelt jegyzékeket már kézhez is jutatta.

3. A soproni kereskedelmi kamara azon indítványra, hogy az ipartörvény 79 §-e módosittassék s az iparosok kötelezve legyenek valamely társulatba tartozni, az ipar-osztály külön gyűlésén tárgyalatván, ez osztály teljesen osztja a társkamara indoklását, de az iparos szakoktatás, a munka-adó és segédszemélyzet közt meglazult fegyelem s általában az ipar előmozdítása érdekében a javasolt módosítást céliravezetőnek nem tartja, sőt az iparszabadság elvvel sem látja összeegyeztethetőnek a javasolt rendszabályt. A szakosztály meg van győződve, hogy ha egészséges alapokon szervezett társulatok keletkeznek az általuk elérhető előnyök minden értelmes iparost önként oda terelnek, hogy tagja legyen az ily társulatnak s akkor a most valóban szomorú jelenségek orvoslására is biztos kilátás nyílik. Az iparosztály véleménye szerint maga az ipartörvény 83. §-e, a mely a társulatok keletkezését ugyszólva parancsolja, segíteni képes a bajon, ha a hatóságok azt kellő erélylyel és jóakarattal végrehajtani sietnek. — A gyűlés a szakosztály véleményét magáévé teszi és mig egyfelől határozatba megy, hogy maga a kamara is saját hatáskörében minden lehető elkövet a társulatok alakítására nézve, a mint már azt meg is kezdte, a midőn a volt czéheknek megküldte a társulati mintaszabályokat, másfelől kérelmezi a m. ministeriumtól, hogy a hatóságokat az ipartörvény 83 §-ének végrehajtására szólítsa fel s különösen üdvös hatásúnak vélne, ha a társulatok szervezkedésénél a fővárosi iparos körök utánzásra méltó példát nyújtának a vidéknek.

4. Az 1867. XVI. törvénycikkre nézve a kamara nézete oda ment ki, hogy a magyar korona országai és ő Felsége többi királyságai és országai közt eddig fennállott kereskedelmi- és vám-szövetség továbbra is fenntartandó ugyan, azonban egy a kereskedelmi és vám-, mint a többi hajózási, consulari, posta és távirai szerződésekre vonatkozó törvényes, valamint rendeleti határozatok tüzetes revisió alá vendőők s jelesen a vám tariffa, tekintettel a magyar államban már elfogadott közgazdasági elvekre, a szabad kereskedés követelményei szerint állíttassék meg. A jelenleg érvényben álló vám tariffa egyes tételeire ugyan rámutat a kamara, azonban azt hiszi, hogy az ügy fontossága megérdemelné, hogy a m. ministerium ez ügyben a kamarákat egyetemes tanácskozmányra hívna meg, vagy ha országos enquetet látna helyesebbnek, ebbe a kamarák képviselőit is beszólítaná. A kamara azon meggyőződésben van, hogy a Lajthán tuí tartományok vámpolitikájá könyynen ki egyeztethető a magyar állam nemzetgazdasági érdekeivel s ha e tekintetben az ország óhajítása teljesül, a kamara a kereskedelmi- és vámszövetség fenntartására szavaz. A védvámokból nem reméli lakosságban gyér, tökében szegény hazánkra nézve az ipar felvirágoztatást, sőt meg van győződve, hogy az ily czélból felállított vámok jövedelme csak újabb s áldás nélküli közvetett adókkal terhelné az országot.

(Vége köv.)

Nyilatkozat.

Alóírtak, mint a gyalui ev. ref. egyház presbiteri erkölcsi kötelességünknek tartjuk nyilatkozatni, hogy egyházunkban, ref. pap Deési Gyula és ref. kántor Szabó Mihályon kívül senki temetési szer-tartást véghez nem vitt, s így a szolgabíró Pap Miklós nyilatkozata, tiszteletes lelkészünk ellen, nem egybő méltatlan rágalomnál.

Gyalu, május 10-én 1874.

Balogh György, Borbé Márton, Szabó János, Borbé István, Borbé János, Király Márton, Borbé István ifj. Dóczy András, Bándi József, Szöllősi Ferencz, Krasznai János, az utóbbi hatnak név aláíróják: Szabó Mihály.

Nyilatkozat.

Mintán Pap Miklós gyalai szolgabíró ur Deési Gyula ref. pap ellenében azon állítással lépett fel, hogy egyházunkban egy unitárius diák temetett, kötelességemnek ismerem kijelenteni, hogy szolgabíró állítása, merő alaptalan, mert azon temetésnél magam végeztem a szokásos gyakorlat szerint a temetési szertartást; hivatkozom hallgatóimra.

Gyalu, május 10. 1874.

Szabó Mihály,
kántor, tanító.

Nyilatkozat.

A „Kelet“ f. évi 104-ik számában Pap Miklós gyalui j. szolgabíró aláírással megjelent gyalui levélben helybeli ev. ref. pap Deési Gyula ur atöb-bek közt avar van rágalmazva: hogy távollétében „egy unitárius deák“ temette el református halottját.

Minthogy czikkirő ur e czímmel engem volt szíves megírtatnai — mint egyedüli unitárius embert Gyaluban — kötelességemnek tartom az igazság érdekében rágalmazott Deési ur barátságos fel-szólítására a t. olvasó közönség előtt kinyilatkoztatni, hogy a Pap Miklós szolgabíró ur cikkében fennebb említett rágalom alaptalan és figyelmen alóli, mert ha van is tudomásom az érintett temetésről, én abban — mint világi ember — papi szolgálatot végezni teljességgel nem léphettem fel s következőleg nem temettem, hanem tartottam egy sírbe szédet, a mit czikkirő urnak ép úgy jogában állott volna tenni: mint bárki másnak.

A mi pedig az „egy unitárius deák“ guny czimet illeti, legkevésbé bosszant, mert ha jelenleg nem is vagyok az, de voltam s mintán tul vagyok rajta, úgy vélem csak büszke lehetek reá.

Gyalu, 1874. május 11-én.

Kozma Gyula.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, május 12. 1874.

— Városi képviselő bizottságunknak mult szombat tartott gyűlését sok érdekes tárgy foglalkoztatta. A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után több szentesített törvény hirdettetett ki. Elfogadott 20 % tespálka és szeszfogyasztási adó beszedésére szakosztálytól véleményezett szabályrendelet; elnököl polgármester indítványára elhatározatott egy számvevőszék felállítása, melynek feladata első sorban az 1861-től kezdődőleg a számadásokat átvizsgálási arróljelentést tenni; a számvevőszék tagjain megválasztattak: Nagy L. Ákoncz J. Bogdán I. Kővári László, Tamási János, Tauffer Ferencz, Wolf János, bizottsági előadó: a városi számvevő: Elnök indítványozza egy statisztikai szakosztály felállítását, a gyűlés az indítványt elfogadja s elnöki ajánlatra az osztály tagjait rőktön meg is választották: Következett az ötödik gyógyszerintér ügyének tárgyalása. Előadó jelenti, hogy a kiirt pályázat folytán 9 pályázó jelentkezett s ezzel kapcsolatban felolvasta a kolozsvári gyógyszerészek kérelmét, melyben az 5. gyógyszerintér felállításának elhalasztását kéri s ezt a nyomozott pénzügyi helyzetet és egy szakértői véleményvel indokolják, melyet Kolozsvárnak csaknem egész orvosi kara aláírt. A tanács a pályázatokra és a kérelemre vonatkozó javaslatában nem mer határozott állást foglalni s bár zavaros jelentésében inkább a gyógytár felállításának elhalasztása mellett szól, mégis egy bizottságnak kívánja kiadatni a pályázatokat. A gyűlés hosszú vita után, mely meglehetősen magán hordozta az érdekek bélyegét, megállott előbbi határozata t. i. az ötödik gyógytár felállítását mellett s Züllich István, Várad Károly, Tamási, Pap Miklós, Dr. Groisz Gusztáv, Dr. Haller Károly és a városi főorvos személyében egy bizottságot küldött ki a pályázatok átvizsgálására. A tanács a helybeli zálogkölcson intézet kérelme alapján a zugzálogházak ellen egy szabályzatot hoz javaslatba, e szabályzat lényegében azonos a pesti szabályzattal, mely ismét egy minisiteri rendelethől ered. A gyűlés egész terjedelmében elfogadja a javaslatot melyből kiemeljük, hogy jövőre Kolozsvárt csak 10 ezer frt biztosíték letétele mellett nyitható zálogház s az illető intézet forgalmáról időnként a tanácshoz pontos kimutatásokat tartozik beadni. A bordélyházak iránt elkészített szabályzatot tárgyalni, nem tartja a gyűlés saját méltóságához illőnek s felhatalmazza a tanácsot, hogy e tárgyban saját belátása szerint intézkedjék. Felolvastatik Ákoncz József serházberő kérése a cholera s különösen a cholera korháznak a serház tőszoma szédságába történt áthelyezése által okozott károk megtérítése iránt. A tanács 2 havi bérletdíj elengedését javasolja; a gyűlés nem ad kárpó lást. Végre a katonai ügyek előadója mellett levő segéd évi fizetésének 200 frttal történt felemelése után a választáskor kimaradt hivatalnokok nyugdíj iránti kérényők intéztetett el.

— Mátraí B. Béla tegnap lépett fel szinpadunkon először XI. Lajos czimszerepében. Közönségünk, mely mindig bámulója volt ifjú művészünk sokoldalúságának s eredeti alakításainak, s ma a viszontlátás napján valódi lelkesedéssel üdvözölte őt. A bűnök sulya alatt testileg, lelkileg megtört XI. Lajos szerepére Mátraí kívül színházunknál senki nem vállalkozhatott volna; a feldult léleknek arcjátékban oly hű visszatükrözését s a szenvedésnek, kisérs darabos vonásokban bár, de oly eredeti megtestesítését, Mátraí újabb felléptéig nem láthattuk szinpadunkon, s ha a tegnapi előadásnak még sem volt várt hatása, az csupán a darab gyengeségének róható fel. XI.

Lajos nem szindarab, hanem egy kép egy bűnös lélek háborgásának képe, szövevény, esemény fejlődés nélkül, a mellék alakok csak erőszakolva, a főszereplő indulatának illusztrálására vannak előrúntva, ezt talán a művezető is érezte s azért Kovács Gyulán kívül azért bocsátotta át e szerepeket gyenge kezébe, holott ily alkalmakkor ép a jó szereplők által kellene pótolni a darab hiányait. E mellék szerepvivők közül különösen Ballának és Szigligetnek ajánljuk, hogy tanuljanak Mátrától egy kis maskirozást, mindkettőt a király bűnrészesének, sima udvaroncznak számíthatta a szerző s az egyik egy szerelmes hős arcát vette magára. Szigligeti pedig jónak látta egy Friczi-orrhoz, lárvát mázolni, melynek rejtélyes célzatát a közönség a darab végéig várta, ezenfelül Szigligeti játékból egészen kiejtette a hízalgó udvaronczot s csak a magasabb rangra jutott pórt láttuk benne, szóval felfogásához sok megjegyzés fér, valamint azon udvari orvoshoz is, kit színi muzsája talán inkább a korcsmárosok szerepére szánt. Egy általán az előadás egészben nem mondható sikerültnek s a jobb szerepbeosztás mellé még azt is megkíváncsi, hogy a midőn egy lélek gyötrelmei fásztják a nézőt, ne játsszon a zenekar olyan darabokat, melyeket ocskaságunknál fogva a színház falai is meguntak hallgatni.

— A Fröbel-féle gyermekkertésznőket képező intézet növendékei számára tornászati tanfolyam nyitattik a tornavivő intézet helyiségében. Ezzel egyszerűsödik a fejlettebb kora nők tornászata, melynek eddig elő is csak társadalmi előítélet állotta útját, tornaintézetünk évkönyvébe inauguráltatott s a jó példa ötvös hatását, reméljük, nem téveszti el, noánadánk többi növendékeire sem. A testi erő és ügyesség fejlesztése a gyöngédebb nemnél is ép oly fontos s nem tartozhatik a kicsinyes feladatok közé. Külföldön a nők tornászata, mint a nőnevelés gyakorlatsága, már rég ideje szép virágzásnak és általános elterjedésnek örvend. Ily téren a reform nálunk is csak kedvező sikerű lehet.

— A nyári táncvigalmakban az idén nem lesz hiány. Ma tartja májusi ünnepét az unitárius főtanoda ifjúsága, szeredán lesz a református főtanodaé, ezt követi, azt hisszük, a r. katolicusoké, csütörtökön lesz a Dalkör estélye, ezekhez sorakozik a jogászok, az egyetemi polgárok, az iparos egyesület, a tüzoltók, a lövölde, a gyógyszerészek táncvigalma. A kinek tehát kedve és pénze van, Kolozsvárt vígan töltheti a nyarat.

— Nagy szerencsétlenségről értesülünk lapunk bezárta: Egerbegyen a múlt éjjel iszonyú tűz ütött ki. A dühöngő szél csaknem az egész községet lángba borította. Az elhamvadott házak száma meghaladja a százat s ugyanannyi családának mindene a pusztító elem martaléka lett. A szerencsétlenek segítségére t. olvasóinkat ezennel főlhívjuk s az adakozások sorát 5 fittal megnyitjuk. Bis dat, qui cito dat!

— Nemes Alsófehérmegye főispánja méltóságos Pogány György ur folyó 1874-ik év május 6-án 171. szám alatt kelt s hozzáan intézett határozatával a m. bizottsági rendes közgyűlés megtartását folyó év és hó 27-én reggeli 9 órára Nagy-Enyeden a megye házánál tűzte ki. Tárgyai. a) A felsőbb rendelekek ellátása. b) A múlt évi számadások megvizsgálása. c) Ürességben lévő alispáni, jegyzői és erdőszi állomások betöltése. d) A köztörvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. évi XLII. t. cz. 28. §-a értelmében a bizottság választás alá eső tagjainak újbóli választása iránt teendő intézkedés, e) a közgyűlés hatása köréhez tartozó egyéb ügyek ellátása. N.-Enyeden, 1874-ik évi május hó 7-én. Az alispáni szék ürességében lévén: Csató János főjegyző.

— A n.-szebeni lövölde ünnepélyes megnyitása e hó 14-én megy végbe.

— Nagy-Szebenből tudósítanak, hogy az ottani táviradnál az osztályokat kizárólag német feliratok jelzik és a hivatalfőnök kétfejú sasokkal szegélyezett még a Bach korszakból megmaradt uniformist viseli a hivatalban. Nem tudjuk tántetés akar-e ez lenni, vagy figyelmetlenség, mindenestre végét kérjük szakítani ez anomáliának. A ministeri rendelet elő szabta a hivatalos egyenruhát, tessék a rendelkezés alkalmazkodni.

— Gleyre híres francia festő az elszász-lothringeniek javára megnyitott tárlaton tett látogatása közben, május 5-én hirtelen összeomlott és ki-mult. Minden életrehozási kísérlet haszontalanul vált. Gleyre Swajczban született 1824-ben, Franciaországban élt s 67 éves volt. Első képe, melyet a párisi Salon számára küldött: János az apokalipszis látománnyainak varázsa alatt. Három évvel később egy „esttel” szerepelt, mely a Luxemburg számára vásároltatott meg. Képeinek későbbi visszautasításai annyira elkeseríték, hogy többé köztárlat számára nem dolgozott. Az ő festészetek iskolát alapított, melyből sok hírneves művész került ki.

— Brenner Richard. Petermann e híres utazó felől irt földrajzi közleményeiben a következőket említi: A kitűnő afrikai utazó és osztrák konzul Brenner Richard marc. 12-én Zánziárba küldé nekem följegyzéseit Livingstone szolgábjától, márc. 22-én az afrikai nyomozta körül e hallhatatlan érdemeket szerzett férfi betegnek feküdt a gyilkos égjál alatt, egy tudóbol gyorsan kioltá életét. Brenner ifju kora óta utazási vizsgálódásokért lelkesülve, erőteljes férfi volt, egyike azon keveseknek, kik báró Deeken szerencsétlen Djuba-expedícióját túléltek s tíz évi kitartó munkája folytán keleatafrika és a perzsából partjain, Galla és Gomali tartományok-

ban a földisme körül, hallhatatlan érdemeket szerzett. Halála előérzetében e hó 10-dikéről irt levelét a következő szavakkal végzi: „Kövesse ön a fölfedező nyomot, mindig az afrikai sark felé, ott valóban üdőbb és veszélytelenebb szél lengedez.”

— A linezi sűrkravall 60 tettesét a közbiztonsági közegnek elfogták s a linezi országos bünyítő törvényszék eléállíták. Sok tárgyak különösen hordók, melyek a cape-rape alkalmával a Dunába dobattak, a folyó mentén lakók által kifogattak s a tulajdonosnak részben visszaadattak.

— Strausz Olaszországban. A majlandi lapok egyhangulag a keringők nagy mestere Strausz diadalairól zengenek. A kedvelt zeneszerző e hó 4-én a Scala színházban hangversenyt rendezett, melyen a társaság színe, virága tapsolt s nem fagyott ki a lelkesedésből. Az olaszok a valczar szerzeményeket ily bájjal még sohasem hallották előadatni. Az első hangverseny bevételeiből 2000 forint gyűlt be. Strausz uti tervébe Florencz, Róma és Nápoly meglátogatását szintén fölvette.

— Ázsiai udvarlásságok. Az örmény igy köszönté fel asztalvendégét lakoma közben fölemelt pohárral: „A nap bizonyosága annak, a mit én neked kívánok. Az én házam a te házad, a én barmom a te barmod, az én borom a te borod, az én kenyérem a te kenyered, a te adósságaid az én adósságaim, a te gondjaid az én gondjaim, a te gyermekeid az én gyermekeim, a te nőd az én nőm, az én nőm — a te nővéred.”

Szerkesztői posta.

— A kilencz águ koronás levélboríték küldőjének Gyaluban. Névtelen fölszólalásokra nem reflectálhatunk.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapest: május 12. 10 ó. 20 p. d. e.

Érkezett, május 12. 10 ó. 50 p. d. e.

Az erdélyi képviselők vasárnap az arrendirozási ügyben a belügyérnél értekezletet tartottak, melyet csütörtökön folytatnak. A képviselőház tegnap befejezte a körjegyzői javaslatot; holnap a Deákkör értekezletet tart, melyen Bittó előterjeszti a Tisza szombati interpellációjára adandó választ; Bittó Tiszával s a balközép több tagjával holnap szintén bizalmas értekezletet tart. Ghyoz a hét végén elmondja pénzügyi exposéját. A keleti vasut ügyében a képviselőházi bizottság tegnap kihallgatta Lónyayt, Mikó Imrét, Hollánt, Gorovét; Mikó levélben felelt; a további kihallgatások pénteken tartatnak, Tiszáé és Kerkápolyié pedig pünkösd után.

A közönség köréből.*

Válasz

Sebestyén Mihály kir. ügyész és Pop Miklós gyalui j. szolgabíró urnak.

E lapok folyó évi 99-ik számában megjelent közleményemre eddigelé két feleletet ismerek. Egyik kir. ügyész Sebestyén Mihály uré oly hangon tartva, minőt hivatalos állása és miveltége feljogosított várni. Megjegyzem azonban, hogy bárkit illetett a fennforgó ügyben az eljárás — véleményem szerint mulasztás követtetett el. Mert egy vagyok meggyőződve, hogy bármely súlyos büntényi esetben a vizsgáló commissionnak — épen azért mert a törvény szabad kezét enged — kötelessége a helyszínen az illető előjáráságtól a tettes erkölcsi előéletétől magának tudomást szerezni s ehez szabni további intézkedéseit. Mert kérem, ki kezesedik arról, hogy a szabadon hagyott tettes nem szökik meg, nem vesztegetheti meg a tanukat, avagy kétségbeesésében nem lesz öngyilkos?

A mi azon állítását illeti az ügyész urnak, hogy gyanusítok — ezt én határozottan tagadom — tényeket irtam le, s hogy a koponyacsont vékony volt, szakértő határozott embertől halottam, ki bizonyosan nem gyanusításból mondotta, s kinek szava után írva magam sem gyanusítottam senkit. Lehet azonban, hogy kifejezésemből ügyész ur azt olvasott ki — mit felelte sajnálók.

A másik felelet Pop Miklós szolgabíró aláírásával jelent meg. Ez meg olyan a milyet Pop Miklós urtól várhattunk. Halmaza egy csomó alaptalan, rossz akarattal kigondolt rágalomnak. De vegyük rendre állítását s szállítsuk le a maguk igaz értékekre.

Állítja a szolgabíró ur, hogy valamennyi hivatalos közeget úgy tüntettem fel, mint a Gyaluban felmerült bűnesetek pártfogóit, czinkos társait, így tüntettem fel magát szolgabíró urat is. Nincs bajom sem a közügyességgel, sem a vizsgálóbíróssággal, nem szorultak védelemre, felelőnek megők a szolgabíró ur igazán léha állítására. De ha a szolgabíró ur személyét illetőleg még ezutánra is ragaszkodik

* E kösérdekű fölszólalásoknak szánt rovat alatti közleményekért csupán a sajtó-hatóság irányában vállal felelősséget.

állításához, Krisztus szavaival felelek: „legyen neked a te hited szerint.”

Tovább azt mondja a szolgabíró ur, tudhattam volna, hogy a kinyomozott tetteseket bekísértette, a bűneseteket feljelentette s hogy ez újabb büntényt is másnap tudatta az ügyességgel s itt egy szörnyű erős bizonyítékot hoz fel: postakönyvét. De hát mondtam-e cikkemben, hogy nem tette meg mind-ezeket? Miért mosdik ön oly erősen? Bizony még elhitheti az emberrel, hogy voltak olyan dolgok is, a miket nem kellett volna tenni! Sziante elfeledém, a szolgabíró ur kérdést intéz, ki az a kit fejszével összetörték. Ama szucsáki ember, szolgabíró ur, kit a mult tavasszal fényes délután vertek össze. Léha állítás e ez és nem igaz?

De a szolgabíró ur nem elégszik meg ennyi ferdítéssel, hanem neki ront személyemnek s midőn engem akar befesteni, önmagát blamirozza.

Elmondja, hogy csak vasárnaponként ülök Gyaluba. Ez így nem igaz, pedig irhattam volna igazságot is, ha azt írja, hogy többször megtörtént, miszerint szombaton este mentem haza. Ez tény szolgabíró ur és pedig olyan, a mi ezután is megtörténhetik; sőt volt eset, midőn egész héten távol voltam egyháztól, hol panaszkodtak ezért hiveim, talán a szolgabíró urnál?

Felhozza tovább, hogy megtörtént egyházamban az az eset, hogy unitárius deák temetett református halottat. Ez állítását gyönyörűen illusztrálja egyházam presbyteriumának, a halottat eltemető kántor-tanítónak és az unitárius deáknak hármass nyilatkozata, melyeket előbb közlök, hozzátéve még azon megjegyzésem, hogy még azon esetben sem tehetnék róla, ha megtörtént volna is a temetés, mivel hivatalos ügyben távoztam el hazulról, hogy betegségem megrekesztett utközből, ez fájdalom az én bajom volt, nem szolgabíró uré.

Van még cikkében szolgabíró ur egy passus, melyet az értekezésben gyönyörködők kedvéért ide igatok: jobb lesz tehát, ha a tiszt. ur nem cikkedik, hanem prédicál, habár, mint másoktól hallottam, egy bizonyos toaszt utáni reggel történt, egyedül csak a harangozó is lesz a templomban. Ha e szavaiban a „nem cikkikezésre” tette a sulyt, ugy sajnálom, de szolgálatjára nem állhatok. Ha toasztomat akarja megtanulni, ide irom. A természetben a nap az a mi meglehet ad, a társadalomban a nők, én részemről a nők mellett érzek legtöbb meglehet. Éljenek a nők! Ha pedig a templomjárók csekély számával kíván gyönyörölni, fájdalommal be kell vallanom, hogy hétköznap kevesen járkák biz azt, de ma reggel mégis haton voltunk.

De hogy is legyenek templomgyakorlók az emberek, midőn ön a mint tudom, még husvét másodnapján is törvénybe idézi a hiveket két eltört tojásért. Aztán én nem tehetek oly erőszakot hiveim, mint tett a szolgabíró ur felekezete tagjain akkor, midőn hogy papokkal kibékítse s az egyházba visszatérje, elvettette pátyájokat s a szamos-ba lökette. Azonban szolgabíró ur ugy látszik, a sorok közt azt akarja elhitetni, hogy nem tiszta fővel állottam szószerűbe. Legyen meggyőződve, hogy célt tévesztett s bár ez állítása megvetésnél egyébre nem méltó, még sem tehetem, hogy szeme közé ne dobjam nemtelen rágalmt. Különben higgye el, más-kor megnézem, kivel ülök egy asztalhoz.

Nem tudom, hazugságnak avagy rágalomnak nevezem állításai hosszú sorát. A szolgabíró urra bizom azonban, keressen szöveg elnevezést ha tud s miután ezikke írásánál ugys a pávatollakkal felcizírázott szajkó szerepét játsszodja s e tollak le vannak tépve, ám ékesítse magát fel vele.

S most következnek, hogy én is neki rontsak a szolgabíró ur személyének, de nem teszem azt e lapok olvasói iránti tiszteléből. Elhallgatom. p. o. miként megy ön jó példával elől a verekezésben községének épületére stb. hisz ezekből a közönség nem épül. Nem tehetem azonban, hogy egy pár kérdést ne intézzek a szolgabíró urhoz. Nem rendeli a törvény, hogy ön járást beutazza? Tette ő ön ezt egy év lefolyása alatt. Nem. Sőt a mult évi járványos időben míg mi papok temettünk, urvacserát adtunk, hiveinket oktattuk, mit tett a szolgabíró ur? Nemde hétszámra elmenekült a havasra s még községet is elhagyta. Avagy megjárta-e vagy egyszer egy év alatt az oskolákat? Tett e erélyes feltérjesztést a megyéhez, hogy végre valahára a kapuspatáki hid elkészüljön, hogy ne potyogjanak a koporsók temetés alkalmával a vízbe, mint az őszel történt? stb.

Ennyi ezuttal elég.

Legyen meggyőződve, hogy öngazolásom azok előtt kik ismernek, felesleges volt. Előjáróim ön szószátyárságain bizonynyal meg nem indulnak, de tettem a nagy közönségért, és azért, hogy a szolgabíró urra felhívjam a megye figyelmét.

Végül, miután a fennforgó ügy, melynek közöltünk kellett volna lefolytani a nép száján forog, bátor vagyok igénytelen személyem rendőri figyelmébe ajánlani.

Gyalu, maj. 10. 1874.

Deési Gyula,
gyalui ref. pap.

— A besztérczei piac árak május hó 5-dikén a auszt. mérő Tisztabuza 6 frt 40 kr. elegybuza 4 fr. 40 krajczár, rozs 4 forint 80 krajczár zab 1 forint 60 kr pityóka — frt — kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznósír 55 kr. Egy kupa borsó 20 kr. lencse. 24. kr. paszuly 20 kr. Egy mázsa enyérliszt 13 frt Egy font marhahús 16 kr

— A gyula-fehérvári piac árak május 9 én. auszt. mérő Tisztabuza 6 frt 25 kr, elegybuza 5 frt 35 k. rozs 5 frt — kr. kukorica — ft — kr. zab 1 frt 88 kr. pityóka 1 frt 85 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznósír 60 kr. egy kupa borsó 32. kr. lencse. 32 kr paszuly 20 kr Egy mázsa kenyér liszt 15 frt Egy font marhahús 22, Egy mázsa széna 2 frt 75 kr. Egy öl tüzi fa keményt 9 frt.

— A nagy-enyedi piac árak május hó 7-én 1873. Alsó auszt. mérő. Tisztabuza 6 frt — kr Rozs 4 frt 80 kr. Elegybuza 5 ft 80 kr. zab 5 fr. — kr. Széna 3 ft. — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 9 frt. — kr. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt 20 kr. Borsó mérője 16. Lencse 24, paszuly 24 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Május 11-én 5% Metalliques 69.15 frt. 69.05 Kamat —. — 5% Nemzeti kölcsön 74.20. frt 1860. Kölcsön 105.25 Bankrészevény 978 Hitelin-tézeti részvények 216.75 London 111.85 ft. st. 111.70 Ezüst 106.30 Cs.kir. arany — Napoleondór 897. Urbéri kötvények: Magyarországi 74.—. Temesi 74.— Erdélyi 71.—. Horvátországi 75.50

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

A t. cz. n. é. közönség meg van

Az 1873-ki bécsi világtárlaton érdem-éremmel kitüntetett Első férfi cipő gyár Kolozsvárt.

Azon kitüntetés, a melyben kéztiményeim a világtárlaton a nemzetközi Jury által részesítették, a legvilágosabb bizonyíték arra nézve, hogy a gyáramban készült lábbeliek jószág, tartósság, csinos és izletes kiállítás tekintetében előnyvel kiállják a versenyt bármely külföldi gyár kéztiményeivel.

Az aratott dícséretes siker arra ösztönzött, hogy a megkezdett pályán a kor igényeinek megfelelőleg, tovább haladjak; emellett fogva gyáramat tökéletesen újjászerveztem, azt a legjobb szabászokkal látam el és a legjelesebb munkaerőkkel szaporítottam, a minék következtében gyáram bármely időben elfogad megrendeléseket, azokat a legpontosabban teljesíti és az ígért órára mulhatatlanul kiszolgáltatja. Ezenkívül bárhol és bárki által készült lábbelieket is pontosan kijavít.

Kész férfi, nő- és gyermeklábbeliek a legnagyobb választékban találhatók.

Csapó Sándor.

-orjodgól a toxxkizó tlapuadgou

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül: az igen kellemes Revalesciére Du Barry Londonból. (153—209)

A mióta a pápa 3 szentsége a delcat Revalesciére du Barry használatát által szerencsésen ismét felgyógyult s annak hatásait sok orvos és kórház elismerte, senki sem fogja e beces gyógyszerpalák erejét kétségbe vonni, s itt elősoroljuk azon bajokat, a melyeket gyógyszer és költség nélkül meggyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyák-, hártá-, lélegzet-, hűgyes- és vesebajok, tuberculosa, aszkór, asthma, hurut, emésztés hiány, dugulás, vérhas, álmatlanság, fulgyengeség, aranyér, vizkór, hidegláz, szédülés, vértelenség, asztma, émelgés, ényás meg terhesség alatt is, diabetes, buszugas, soványág, csúsz, közsvény, sápkór. — Kivonat 76.000 bizonyítványból gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak:

71.577 sz. bizonyítvány.

Nagy-Várad, febr. 23-án, 1872.

Huszonhat ap óta egyedül az istentől küldött Revalesciéreval életem. Ez isteni szer kétségbeesett állapotomban csodát tett, s én nem vonakodom ezen gyógyításpert a szenvedő emberi nem második kinyilatkoztatásának nevezni. E beces Revalesciére igen veszedelmes tüdő és gégehurutól, fejszédüléstől és mell szorultástól mentett meg, melyek évek óta minden gyógyszerrel dacoltak. A természet e csoda adománya tehát leg több dícséretet érdemel s a szenvedő emberiségnek legmelegebben ajánlható.

Küller Florián,

cs. k. nyug. katonai kezelősz.

Táplálókép lévén a husnál, a Revalesciére átlatséknél s gyermekeknél 50-szer olcsóbb a gyógyszernek.

1/2 fontos bádogszelvényben 1 frt 40 kr. 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt, 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Revalesciére kétszeresült szelvényben 2 frt 60 kr és 4 frt 60 kr. Revalesciére csokoládé porban és táblákban 12 csésére 1 frt 50 kr. 24 csésére 2 frt 50 kr, 48 csésére 4 frt 50 kr. Porban 120 csésére 20 frt. 288 csésére 20 frt, 576 csésére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. Valamint minden városban jó gyógyszerésznél és fűszerársnál; a bécsi ház el is küldi minden irányba postai utánvét mellett.

Kolozsvárt: Binder Károlynál. Debreczenben: Miklósvics István a „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárban. Dunaföldvár: Nadhera Pálnál. Brassóban: Fabik Ede és Jekeluszál. Gyula-Fehérvárt: Mihelyes Zsigmond gyógyszerésznél. Marosvásárhely: Fogarassy Demeternél. Pesten: Török Józsefnél. Temesvárt: Quirinyi Alajos és a város gyógyszerárban

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium folyó évi április-hó 29-én 3339. szám alatt kiadott rendeletével a héjjasfalva csik-gyimesi államut 267/3 - 283/3 mértföld szakaszán, Felő-Boldogfalva és Méréfalva közt 14 darab kötéresz építését engedélyezvén, ezen munkának vállalat utjáni biztosítására **jelen évi június-hó 1-ső napján délelőtti 10 óráig kezdve** a szóbeli árlejtés kizárásával, írásbeli zárt ajánlatokra alapított szabályszerűt ver senytárgyalás fog tartatni a sz.-udvarhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában.

Az ugyanazon szabványterv szerint, külfelületükön idomított trachyt-kövekből, ugyanolyan anyagu felkövekkel építendő **14 darab áteresze** engedélyezve van összesen **4854 frt 64 kr.** melyek együttesen fognak a legjutányosabb vállalat-közönak kivitel végett átengedtetni.

A szabályszerűen borítékozott és lezárt, 50 kros bélyeggel s a vállalkozási ár 5%-val, mint bántatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlatok a versenytárgyalás megkezdésére kitűzött óra előtt mulhatlanul benyújtandók, különben tekintetbe vétetni nem fognak. Az írásbeli ajánlatban a vállalat árának számmal és szóval pontosan megjelölve kell lennie, valamint annak is határozottan kifejezve, hogy ajánlattevő az építési feltételeket ismeri s magát azoknak feltétlenül alávetni kész.

A részletes építési kötelezettségek, valamint az alapul szolgáló mérnöki művelet a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Sz.-Udvarhelyt, 1874. május-hó 10-kén.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

Sz. 160.

(160)

(2-3)

2229. 1874.

Árlejtési hirdetmény.

Marosvásárhely sz. kir. város közönsége a Maros folyón átvezető 2-dik hid építését 1874-dik évi **június-hó 1-ső napján délelőtti 10 óráig**, a városház kiadó hivatali helyiségében tartandó szóbeli árlejtés útján kiadja.

A hidhoz közvetlenül szükséges faépítési anyagokat a város közönsége fogja szolgáltatni, ezenkívül mindennemű állványok és szerszámokat a vállalkozó levén köteles előállítani, a többi anyagok helyreállítása és munkabérek kikiáltási ára tészen 33,639 frt 28 krt. o. é.

Az árlejtézők tartoznak a kikiáltási árnak 10%-ját bántatpénzzel letenni, mely aztán a városi közönség által elfogadott vállalkozóra nézve biztosíték fejében, a levert összeg erejéig ben fog tartatni.

Írásbeli ajánlatok (Offertek) lepecsételve és a kikiáltási ár 10% összegű bántatpénzzel, valamint annak határozott kijelentésével, hogy ajánlkozó az árlejtési feltételeknek magát feltétlenül aláveti, ellátva, az árlejtés megkezdéséig tartó időn belül u. m. **1874. június-hó 1-én délelőtti 10 óráig** elfogadhatnák s a szóbeli árlejtés megszűntével fognak felbontatni.

A hid terve, az anyagok mennyisége és a munkák terjedelméről készített mérnöki előirányzatok, valamint az árlejtési feltételek a polgármesteri irodában mindennap reggeli 8 órától 12-ig, s délutáni 3 órától 5 óráig meg- és betekintheők.

M.-Vásárhely, sz. kir. város tanácsának 1874. május 1-én tartott üléséből.

A városi tanács.

(161)

Árlejtési hirdetmény.

(2-3)

A vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter 1874-ik évi 8802. sz. a. kelt rendelete folytán a Bácsi közönségi iskola átalakítási építése államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen építvány vállalkozás utjáni biztosítása végett 1874-ik évi **május hó 26-dik napján délelőtti 9 óráig** Bácsi közönségben szóbeli és írásbeli zárt ajánlatok elfogadása, mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építési költséget következő összegek jelzik:

1. kőműves munka	1391 frt 50 kr.
2. ács munka	780 " — "
3. asztalos és lakatos munka	1050 " — "

Összesen: 3221 frt 50 kr.

A tervek, költségvetés, épületi leírás s az árlejtési s építési feltételek 1874-dik évi **május-hó 6-tól** fogva az árlejtési napig a fenemlített helyen a szolgabírói irodában megtekinthetők, és ugyanott átvethetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában az előirányzott építési költség után számítandó 5%-t bántatpénzzel ellátva, a kitűzött helyen, vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-t bántatpénznek melléklése mellett az árlejtési bizottmányhoz az árlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Kelt Bácsiban, 1874 dik évi május-hó 6-kán.

Az árlejtési bizottmány nevében:

Szászvárosi kir. mérnöki hivatal.

(164)

Tisztelettel jelentem a n. érd. t. cz. közönségnek, hogy a „CZETZ J. és TÁRSA” cég ügyeit békés úton kiegyenlítvén, az üzletét én vettem át s azt ezentúl saját

Czetz János

cégem alatt folytatandom.

Mután ennek következtében terhes kötelezettségeket vállaltam magamra, úgy kívánja érdekem, hogy a régi üzlettel átvett, különben teljesen ép és divatszertű cikkeket a lehető leggyorsabban elárusítsam, nem csak azért, hogy fizetéseimet minél előbb teljesíthessem, hanem legfőképpen azért, hogy az egész üzletet merőben újjan és korszerűleg szervezzem és berendezzem.

E célból az áralatit tetemes százalékokkal szállítottam le, úgy hogy üzletemben mindennemű szövet- és divatárúk sokkal jutányosabban kaphatók, mint a város bármely más üzletében.

E szükség-szerű intézkedés mellett azonban arra is főgondot fordítottam, hogy az üzlet mindenkor dűsan el legyen látva az évszaki kívánalmaknak megfelelő mindenféle cikkezzel, és ezen törekvésem szilárd és következetes keresztülvitelle mellett remélem oly alkalmat nyújthatni a szakmamba vágó szükségletek beszerzésére a n. érd. t. cz. közönségnek, a mely jutányos árak, a cikkek jó- és finomsága, valamint pontos szolgálat tekintetében eddig még nem kínálkozott.

Üzletem megmarad a régi helyiségben, bel-középutca, Fölly-ház 6-dik szám alatt.

Kolozsvár, május-hó 1874

Czetz János.

(166)

(2-2)

Szobák a báznai gyógyfürdőben.

Binder József, egykori vendéglős és a báznai fürdők több évi bérloje alólirt özvegyének van szerencséje jelenteni, hogy a báznai gyógyfürdőben az országút mellett levő, **harmincz díszesen butorozott szobával ellátott**

nagy szállodát és vendéglőt

az ezévi **fürdő-idényre** kibérelte.

Alólirt címéhez intézett szobák iránti megrendelések a legpon-tosabban fognak teljesítettai.

Szobák naponta 40 kr., 80 kr., 1 frt. és 1 frt 50 kr-ért kaphatók.

Binder Zsófi,

a Casinoban Medgyesen.

Legujabban megjelentek és

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

A magyar nyelvújítás óta divatba jött idegen és hibás szólások birálata, tekintettel az ujtás helyes módjaira.

Irta Imre Sándor. Ára 1 frt 50 kr.

Népszerű szőlészeti és borászati kézikönyv,

vegytani és köztapasztalatok nyomán. Irta dr. Perlaky Mihály. Számos fametszvénynyel. Ára 1 frt 50 kr.

Tiz év Magyarország legujabb történetéből 1840—1849.

Irta Kerékgyártó Árpád. 2 kötet. Ára 3 frt.

Születés és műveltség.

Svéd regény. Irta Schwarcz Mária Zsófia. Fordította Baczó Ferencz. 2 kötet. Ára 2 frt.

1793 vagy a polgári háboru.

Regény. Irta Hugó Victor. Fordították Áldor Imre és György Aladár. 3 kötet. Ára 5 frt.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében kaphatók:

A kórisme

megállapítására szükséges vizsgálati módszerek.

Irta ifj. Purjesz Zsigmond.

Ára 1 frt 20 kr.

Az arany ember.

Regény 5 kötetben. Irta Jókai Mór.

Ára 5 frt.

Három nemzedék.

Széchenyi és Vörösmarty, Kossuth és Petőfi, Deák és Arany.

Ára 60 kr.

A komédia elmélete.

A Kisfaludy-társaság által jutalmazott pályamunka.

Irta Névy László. Ára 1 frt.

A törvényszéki orvostudomány gyakorlati kézikönyve,

különös tekintettel a legujabb szabályrendeletekre, orvosok, jogtudók és tanulók számára.

Irta dr. GROSZ LAJOS,

az országos közegészségi tanács rendes tagja és jegyzője; m. k. államvasúti igazgató főorvos; egyetemi m. tanár; a budapesti kir. orvos-egylet, a m. k. természetstud. társulat, a bécsi cs. kir. állat-növényntani, az alsórajnai természet-orvostani, a német törvényszéki lélektani tudományos egyletek tagja.

Ára 3 frt 60 kr.

Szabályrendelet

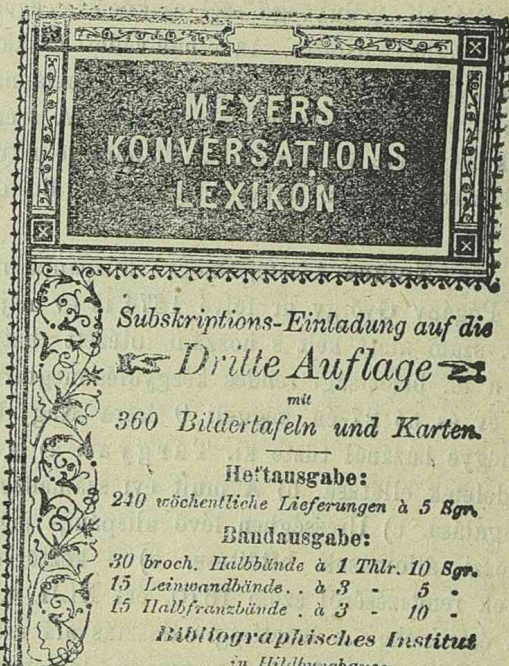
az 1871. évi XVIII. t. cz. 74 és 75 §§. értelmében

a közjegyzői hivatal

ellátására előlirt képesség beigazolása végett megkivántató szigorlat tárgyai és megtartási módja iránt. (Lenyomat a „Budapesti Közlönyből.”)

Ára 10 kr. Postán küldve 12 kr.

Kapható Stein János

Könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Meghívás

a „VICTORIA” biztosító-társaság nyolczadik rendes közgyűlésére.

A „VICTORIA” biztosító-társaság t. cz. részvényesei a Kolozsvárt 1874. május 30-kán tartandó

VIII. rendes közgyűlésére

az alapszabályok 25 — 26 §§-ei értelmében ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgató-választmányi előterjesztés az 1873-ik év eredményéről.
2. A számadás felett határozás.
3. Indítványok.
4. Az alapszabályok 42. 52 §§-ei értelmében lelépő választmányi-tagok-, aztán al-elnök és három igazgató-, végre számadás-vizsgáló bizottsági tagok választása.

Kelt Kolozsvárt, 1874. május 8-kán tartott igazgató-választmányi gyűlés meghagyásából.

A „VICTORIA” biztosító-társaság igazgatósága Kolozsvárt

al-elnök: **Simon.** igazgató: **Wagner.** vezérigazgató **Szász.**

Kivonat az alapszabályokból:

* 25. §. Közgyűlésen minden részvényesnek megjelenési és tanácskozási joga van.

A szavazatot illetleg minden 2 új részvény egy szavazatra ad jogot. A régi részvényekre nézve a szavazati jog a régi alapszabályok szerint változatlanul marad.

Tiz szavazatnál többet senki sem bírhat.

Távollevő részvényesek közönségesen csak szavazatképes részvényesek által képviseltethetik magukat: azonban a határozott névre szóló régi részvényeseknél megengedtetik, hogy férjes nők férjeik, kiskorúak és gyámság alatt levők gyámjaik és gondnokaik, testületek, alapítványok választott meghatalmazottjaik által képviseltessenek, habár az ily egyének részvényesek nem volnának is.

Tiz szavazatnál több egy kézben, ily megbízatás útján sem egyesíthető, bele érve ebbe már a saját szavazat számot is.

26. §. Egyébiránt a részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésen joggyakorolhatás tekintetéből hivatalos igazoló jeggyel kell magukat ellátniok, mely jegy birtoklójának nevét, állását, a képviselt részvények és az azok után járó szavazat számát foglalja magában, mely jegyek szavazat alkalmával mindenkor, tanácskozás alkalmával pedig szükség esetén felmutatandók.

E célból az igazgató-választmány minden közgyűlés előtt saját kebeléből két tagot választ, kikhez az igazgatóság maga részéről egy harmadikat nevez, kik együtt képezik az igazoló bizottmányt, mely közgyűlés előtt egy béttel folytonosan együtt ülven, a szavazatot igazoló részvények a közgyűlés előtt legalább 3 nappal ennél leteendő, a meghatalmazványok hozzá beadandók, s az általa megvizsgált részvényes jogosítvány és meghatalmazványok alapján az igazoló jegyeket kiadja, eljárásáról a közgyűlés elé terjesztendő jegyzőkönyvet és névjegyzéket vezetvén.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Az előpataki hajtó pezsgő-porok

magukban foglalják a híres előpataki gyógyforrások oldó vegyalkat részzeit és ezen ásványvizek gyógyhatását fokozott mértékben bírják.

Különösen kitűnő hatása van e porok használatának a gyomorfurhatban, eszmőben, gyomorgyógyoségben, elvágytalanságban, gromorpuddásban, emésztési gyomorfurhatban, az ugynevezett mellégésben; továbbá maj- és lépduagban, az epe rendetlen el- és kiválasztásban; epedugulás-sűrűség és epekövek ellen és az ezen állapotokból származó makacs sárgaságban, a belek zsongtalanságban, a székletben, kezdődő viákorban, különösen pedig az arányában, a vese, húgyhólyag és húgyvezeték hurutjában, vese- és húgykövek képződése ellen, az anyaméh által tájájában és dagadtában, fehérforrásban, méhvezeték-uról hajlamában, szedőben stb.

E porokból egy adagnak akkora hatása van mint 2 adag Seidlitz-pornak.

(163)

(1-*)

Ára egy 12 adagot tartalmazó doboznak használati utasítással 1 frt. o. é. minden raktárba.

Kaphatók e porok minden jelesb gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Főraktár Brassóban Száva Gerő gyógyszerárban.

Tanács és segély azok számára,

a kik szemgyengeségben szenvednek, s főleg megerőltetett tanulás és fűrásztó munka által szemüket elrontották.

Ifjú korom óta meg volt nekem is az a rossz szokásom, hogy az éj esőndét választám tudományos munkákra. Ez, valamint sok fáradságos optikai és finom matematikai munkálat által szemem annyira meggyengült, hogy ennnyival inkább félhettem tel és megvakulástól, mert folytonos gyuladást hajlam állt be, a mely a leghiresebb orvosok évekig tartó gyógyításával is dacolt. E szomorú körülmények közt sikerült egy szert találnom, a melyet már 40 év óta a legjobb sikerrel használok. Nem csak azon tartós gyuladást szüntette tökéletesen meg, hanem viz-szárd szememnek is teljes erejét és élességét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást is, s mint fiatal koromban a legjobb látásnak örvendek. Ugyan-e kedvező sikert tapasztaltam másoknál is, a kik közt többen voltak, a kik a legélesebb pápaszem segélyével sem voltak képesek hivatásukat teljesíteni. Ezen szer kitartó használatát után eldobták a szemüveget- s szemük azelőtti éle-ségét visszanyerték. E második szer egy illatos eszsz, a melynek alkotórészeit az ániszövény képezi. Nem tartalmaz sem drasztikumokat, sem fém vagy más veszélyes részeket s Erdélyben valódi minőségben **TEUTHS J. B.-nél Segesvárt** kapható. Nagy üvegét 2 frt. 40 kron, a kisebbet 1 frt 80 kron o. ért. használati utasítással. Azt tanácslom tehát a szenvedőknek, hogy hozzassák m g e szeszt, a kik a legélesebb pápaszem-latra, s csak csekély adag folyóvízzel vegyítve kis fehér folyadékot ad, a melylyel reggel és este, valamint fűrásztó munka után kell a szem környékét megmosni. A siker igen jó-tékony és üde s egyuttal az arczbőr frissességét is emeli. Örülni fogok, ha általa főleg azokon lesz segítve, a kik egyenetlen munkásság mellett az igazság világosság föllelésében, szemök vilá-gát veszélyeztetik. E szer használatát folytán a fiatalaságnál annyira divatosabb vált elerdőt szem-üveg hordásnak is elejét vehetni, a mely a legtöbb esetben rongálja mint orsíti a szemet. A szemüveg csak a szem hibás szervezetén segíthet, de egészeneség egy elgyengült szemnek soha sem erősíthet, vagy gyógyíthat meg. (458)

A híres dr. **Romershausen-féle szem-lél** mindig készen kapható és pedig: **Egy kis üveggel 1 frt 80 kr., egy nagy üveggel 2 ft 40 kr. o. é.**

TEUTHS J. B. raktárában Segesvárt.

Elárusítók nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedést kapnak.